

КОНФЕРЕНЦІЯ МОП УХВАЛЮЄ НОВИЙ МІЖНАРОДНИЙ ТРУДОВИЙ СТАНДАРТ З ВІЛ/СНІДУ

ЖЕНЕВА (Новини МБП) – Уряди, роботодавці та профспілки зібралися на щорічну конференцію Міжнародної організації праці (МОП) та ухвалили сьогодні новий міжнародний трудовий стандарт з ВІЛ/СНІДу – перший міжнародний інструмент з прав людини, який присвячено безпосередньо проблемі ВІЛ/СНІД у сфері праці.

Новий стандарт був ухвалений шляхом голосування делегатів Міжнародної конференції праці після 2 років активних та конструктивних дебатів (439 голосів «за», 4 «проти» та 11 «утрималися»).

Цей стандарт є першим міжнародним правовим інструментом, спрямованим на посилення ролі сфери праці у досягненні цілей універсального доступу до профілактики ВІЛ, лікування, догляду та підтримки людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом і містить положення щодо превентивних програм та антидискримінаційних заходів на національному рівні та рівні підприємств, які потенційно можуть рятувати життя. Він також підкреслює важливість заходів, спрямованих на сприяння зайнятості та формування доходів працівників та людей, які живуть з ВІЛ, особливо в умовах продовження лікування.

Конференція також ухвалила резолюцію щодо просування та впровадження Рекомендації, яка закликає Адміністративну раду МОП виділяти більше ресурсів на втілення в життя нового стандарту, а також розробити Глобальний план дій з метою досягнення його повсюдного застосування та регулярної звітності держав-членів МОП.

Доктор Софія Кістінг, Директор Програми МОП з ВІЛ/СНІДу в сфері праці, зазначила, що «з новим інструментом з прав людини ми можемо підсилити потужність сфери праці та оптимізувати дії на робочих місцях з тим, щоб значною мірою поліпшити доступ до профілактики, лікування, догляду та підтримки. Ми не можемо досягти цього самі, але цей стандарт, я впевнена, зробить важливий внесок у те, щоб мрія мати покоління, вільне від СНІДу, стала реальністю.»

Пані Тембі Нене-Шезі (ЮАР), яка очолювала дебати щодо цього стандарту у Комітеті з питань ВІЛ/СНІДу, зазначила, що «в нас є інструмент, яким МОП та її тристоронні партнери повинні пишатися. Однак марнувати час не можна. Ми повинні рухатися вперед і просувати стандарт. Участь тих, хто причетний до його народження – урядів, роботодавців та працівників – буде вирішальною у розробленні національних політик у сфері праці, закріплених правами людини та спрямованих на подолання дискримінації».

Заступник Голови Комітету з ВІЛ/СНІДу від роботодавців пан Патрік Обат (Кенія) сказав, що «стандарт об'єднує зусилля всіх і надає більшої значущості протидії ВІЛ та СНІДу. Сьогодні важливо впроваджувати національні політики у сфері праці та підтримувати зусилля, які вже докладаються рядом роботодавців, а також підвищувати загальний рівень національної відповіді на епідемію».

Заступник Голови Комітету з ВІЛ/СНІДу від працівників пан Жан Сітоле (Свазіленд) зазначив, що «ми пишаємося тим, що маємо безпрецедентний міжнародний інструмент з проблеми ВІЛ/СНІДу у сфері праці. Допоки ВІЛ невиліковний, в нас немає вибору окрім застосування змісту цього інструменту на кожному рівні суспільства».

Новий стандарт має форму Рекомендації, одну з двох форм трудових стандартів, які може ухвалювати МОП. На відміну від Конвенції він не вимагає ратифікації. Згідно зі статтею 19 Статуту МОП Рекомендація передається національним парламентам для обговорення шляхів її застосування у національних політиках та законодавстві. Рекомендація підсилює роль існуючого Практичного посібника МОП з ВІЛ/СНІД у сфері праці, ухваленого у 2001 році.

Як і у випадку більшості стандартів МОП, зміст Рекомендації підлягав двом турам обговорень на Конференціях МОП у 2009 та 2010 роках. Протягом обговорення у цьому 2010 році проект тексту стандарту було доповнено, що підсилює його положення у ряді питань, включаючи гендерну рівність, репродуктивне здоров'я та права, соціальний захист, безпеку та гігієну праці, а також заходи, спрямовані на уразливі та маргіналізовані групи, такі як «транзитні» працівники та мігранти. Новий стандарт також охоплює збройні сили та правоохоронні органи.

«Рекомендація буде не лише важливим інструментом, який скеровуватиме діяльність МОП та її тристоронніх партнерів, але й посилюватиме координацію у міжнародній спільності людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом. Рекомендація містить сильні положення щодо профілактики та соціального захисту, чим посилить діяльність МОП на підтримку 10 пріоритетних напрямів ЮНЕЙДС», - додала доктор Кістінг.

Остаточний інструмент базується на таких принципах:

- Необхідно визнати, що дії у відповідь на ВІЛ/СНІД сприяють реалізації прав людини та основоположних свобод для всіх, включаючи працівників, їх сім'ї та утриманців;
- Необхідно визнати, що ВІЛ та СНІД – це питання сфери праці, яке повинно бути частиною ключових складових національної, регіональної та міжнародної відповіді на пандемію за повної участі організацій роботодавців та працівників;
- Не повинно бути дискримінації або стигматизації працівників, особливо шукачів роботи та претендентів на робочі місця, на підставі реального або підозрюваного статусу ВІЛ або того факту, що вони належать до категорій населення, які сприймаються як ті, що перебувають у більшому ризику або є більш уразливими до ВІЛ інфікування;
- Запобігання усім шляхам передачі ВІЛ повинно бути основоположним пріоритетом;
- Працівники, їх сім'ї та утриманці повинні мати доступ до профілактики, лікування, догляду та підтримки в контексті ВІЛ та СНІД, а робоче місце повинно відігравати свою роль у полегшенні доступу до цих послуг;
- Необхідно визнавати та посилювати участь та залучення працівників до розроблення, впровадження та оцінки національних програм та програм на робочих місцях;
- Працівники повинні використовувати програми з метою попередження специфічних ризиків передачі ВІЛ в процесі виконання професійних обов'язків та пов'язаних з ВІЛ трансмісивних захворювань, таких як туберкульоз;
- Працівники, їх сім'ї та утриманці повинні користуватися захистом приватної інформації, включаючи конфіденційність, пов'язану з ВІЛ/СНІДом, особливо стосовно їх особистого статусу ВІЛ;
- Від працівників не повинно вимагатися проходження тесту на ВІЛ або розкриття їх ВІЛ статусу;
- Заходи з протидії ВІЛ та СНІД у сфері праці повинні бути частиною національних політик та програм розвитку, включаючи у сфері праці, освіти, соціального захисту та охорони здоров'я; та
- Захист працівників тих професій, які є найбільш ризиковими в контексті передачі ВІЛ.

Запропонований стандарт вже отримав підтримку ЮНЕЙДС та ВООЗ у ході дискусій під час Міжнародної конференції праці.